

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس

نام درس: نظریه‌ها، الگوها و مفاهیم پرستاری مراقبت های ویژه

پیشنیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵

زمان تدریس: یک شنبه ها ساعت ۱۰-۸

محل تدریس: کلاس ارشد

زمان تدریس: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد ویژه بزرگسال پرستاری ۱۴۰۰

مدرسین: دکتر سید حبیب الله حسینی استادیار گروه مدیریت، لیدا سلطانی استادیار گروه داخلی جراحی و دکتر فریبا مظهري استادیار گروه اصول و فنون

آدرس ایمیل دکتر سلطانی: adilinatlos@gmail.com

مقدمه

نظریه ها و مفاهیم پرستاری مبنای مراقبت علمی و جامع در بخش های مراقبت ویژه و تولید دانش اختصاصی برای مراقبت بهینه در این بخش ها هستند.

هدف کلی

آشنا کردن دانشجویان با:

- نظریه و نظریه پردازی در پرستاری و مراقبت های ویژه
- انواع نظریه ها و کاربرد آنها
- مفاهیم اساسی و کاربردی آنها در مراقبت های ویژه

اهداف رفتاری:

از دانشجو انتظار می رود با استفاده از مطالب کسب شده قادر باشد:

✓ مفاهیم علم، دانش، فلسفه، الگو، متاپارادایم، نظریه، مفهوم، پدیده، پیشفرض، فرضیه را تعریف کند.

- ✓ مشخصات اصلی یک نظریه را شرح دهد.
- ✓ انواع نظریه‌ها را لیست کند.
- ✓ ارتباط بین الگو و نظریه را بیان نماید.
- ✓ تاریخچه نظریه و الگوها در پرستاری را شرح دهد.
- ✓ دلایل استفاده از الگوها و نظریه‌ها در مراقبت ویژه را بیان نماید.
- ✓ فواید نظریه و نظریه پردازی را بیان کند.
- ✓ جایگاه نظریه را در توسعه حرفه ای بیان کند.
- ✓ معیارهای ارزیابی یک نظریه را توضیح دهد.
- ✓ متاپارادایم‌های اصلی در نظریه‌های پرستاری را تعریف کند.
- ✓ تاریخچه تکامل فرآیند پرستاری را بیان نماید.
- ✓ فرآیند پرستاری و نظریه‌های زیر ساز آن را شرح دهد.
- ✓ اجزاء و کاربرد فرآیند پرستاری را در پرستاری مورد بحث قرار دهد.
- ✓ نظریه نایتینگل را توضیح دهد.
- ✓ مفاهیم اصلی نظریه نایتینگل را لیست کند.
- ✓ دیدگاه نایتینگل به متاپارادایم‌های اصلی پرستاری را بیان کند.
- ✓ بر اساس معیارهای ارزیابی، نظریه نایتینگل را ارزیابی کند.
- ✓ الگوی فرآیند پرستاری را بر مبنای نظریه نایتینگل ارائه دهد.
- ✓ تاریخچه و منابع نظریه اورم را شرح دهد.
- ✓ مفاهیم اساسی در نظریه اورم را تعریف نماید.
- ✓ مفهوم مراقبت از خود در نظریه اورم را از جوانب مختلف تحلیل نماید.
- ✓ فرضیات اساسی را در ارتباط با بیمار، ارائه دهنده مراقبت، نیازها، پرستاری، سلامت تشریح نماید.
- ✓ منشأ پارادایمی نظریه اورم را تحلیل نماید.
- ✓ مفاهیم قلمرو اورم را تعریف نماید.
- ✓ اجزاء اصلی مراقبت از خود و نوع نگاه به انسان را از دیدگاه این نظریه پرداز تحلیل نماید.
- ✓ کاربرد الگو تکاملی اورم را در حیطه‌های مختلف بیان نماید.
- ✓ مفاهیم سیستم سازگاری و مشکلات سازگاری را براساس نظریه روی تعریف کند.

- ✓ انواع محرک های مؤثر بر رفتار را تعریف کند.
- ✓ پیش فرض های عمده الگوی روی را در مورد مفاهیم توصیف کند.
- ✓ مراحل فرآیند پرستاری را در هر یک از مدهای سازگاری شرح دهد.
- ✓ تاریخچه و سابقه الگوی نیومن را تعریف نماید.
- ✓ فرضیات و حیطه ها را در این الگو تعریف کند.
- ✓ الگوی نیومن را براساس مراحل فرآیند پرستاری تحلیل نماید.
- ✓ کاربرد الگو نیومن را در آموزش، بالین و تحقیق تشریح نماید.
- ✓ نظریه های زیربنایی نظریه جانسون را نام ببرد.
- ✓ مفهوم انسان را بعنوان یک سیستم رفتاری تحلیل کند.
- ✓ سه نقش پرستار را در حفظ سیستم رفتاری مددجو نام ببرد.
- ✓ چهار ویژگی سیستم را از دیدگاه جانسون شرح دهد.
- ✓ چهار عنصر اصلی یا عناصر ساختاری که بر هر خرده سیستم مؤثر است را شرح دهد.
- ✓ مفاهیم عمده نظریه جانسون را تعریف کند.
- ✓ نظریه واتسون را توضیح دهد.
- ✓ مفاهیم اصلی نظریه واتسون را لیست کند.
- ✓ دیدگاه واتسون به متاپارادایم های اصلی پرستاری را بیان کند.
- ✓ پیشفرضهای نظریه واتسون را بیان کند.
- ✓ الگوی فرآیند پرستاری را بر مبنای نظریه واتسون ارائه دهد.
- ✓ بر اساس معیارهای ارزیابی، نظریه واتسون را ارزیابی کند.
- ✓ نظریه راجرز را توضیح دهد.
- ✓ مفاهیم اصلی نظریه راجرز را لیست کند.
- ✓ دیدگاه راجرز به متاپارادایمهای اصلی پرستاری را بیان کند.
- ✓ پیشفرض های نظریه راجرز را بیان کند.
- ✓ الگوی فرآیند پرستاری را بر مبنای نظریه راجرز ارائه دهد.
- ✓ بر اساس معیارهای ارزیابی، نظریه راجرز را ارزیابی کند.
- ✓ نظریه عبدالله را توضیح دهد.

- ✓ مفاهیم اصلی نظریه عبدالله را لیست کند.
- ✓ دیدگاه عبدالله به متاپارادایمهای اصلی پرستاری را بیان کند.
- ✓ پیشفرض های نظریه عبدالله را بیان کند.
- ✓ بر اساس معیارهای ارزیابی، نظریه عبدالله را ارزیابی کند.
- ✓ الگوی سینرژی را شرح دهد.
- ✓ کاربرد الگوی سینرژی در مراقبت های ویژه را بیان نماید.
- ✓ ریتم های بیولوژیک را شرح دهد.
- ✓ مفهوم آسایش و درد را شرح دهد.
- ✓ مراقبت های تسکینی را در مراقبت های ویژه شرح دهد.
- ✓ مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه را شرح دهد.
- ✓ مفهوم مرگ را شرح دهد.
- ✓ مراقبت تسکینی پایان عمر را شرح دهد.
- ✓ مراقبت هاسپیس را توضیح دهد.
- ✓ علائم و نشانه های مرگ را بیان کند.
- ✓ مراقبت های بیمار در حال احتضار را توضیح دهد.
- ✓ مراقبت های لازم از بیمار در حال احتضار را متناسب با فرایند پرستاری طراحی کند.
- ✓ جهت حمایت از خانواده داغدیده برنامه ریزی کند.
- ✓ مفهوم استرس و سازگاری را بیان کند.
- ✓ روش های مقابله با استرس را بیان کند.
- ✓ تئوری های استرس و سازگاری را شرح دهد.
- ✓ انواع استرس را به درستی بیان می کند.
- ✓ سندرم سازگاری عمومی و موضعی را توضیح دهد.

روش آموزش:

- سخنرانی
- پرسش و پاسخ

- بحث و گفتگو با مشارکت فعال دانشجویان

وسایل آموزشی: رایانه، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک

وظایف دانشجو:

- حضور فعال و مستمر در جلسات کلاسی
- انجام تکالیف
- شرکت در امتحان کتبی پایان دوره

تکالیف دانشجو:

- ارائه سمینار یکی از نظریه های پرستاری
- ارائه خلاصه مقاله در زمینه مفاهیم پرستاری

نحوه ارزشیابی:

- شرکت در کلاس های حضوری: ۵٪
- پاسخ به سوالات کلاسی: ۵٪
- ارایه تکلیف در زمان مشخص: ۴۰٪
- امتحان پایان ترم: ۵۰٪

روش ارزشیابی:

- سوالات چهار گزینه ای-تشریحی-کوتاه پاسخ

منابع:

- Meleis, A. Theoretical Nursing: Development and Progress. Lippincott: Williams and Wilkins.2021.
- Fawcett, Jacqueline. Analysis and evaluation of conceptual Models of nursing. Philadelphia: F.A Davis Co 2021.
- Tomy, A & Alligood, M Nursign Theory (Utilization & application Mosby , Baltimore. Last ed
- دهقان نیری، ن. جلالی‌نیا، ف. نظریه‌پردازی و نظریه‌های پرستاری. ۱۳۹۹. تهران: انتشارات بشری.
- معماریان ر. کاربرد مفاهیم و نظریه های پرستاری ، تهران : دانشگاه تربیت مدرس مرکز نشر آثار علمی

برنامه جلسات کلاسی:

جلسه	زمان	ساعت	موضوع	استاد
۱	یکشنبه	۸-۱۰	ارائه طرح درس، مفهوم نظریه و الگوهای پرستاری	دکتر سلطانی
۲	یکشنبه	۸-۱۰	انواع نظریه ها، مشخصات نظریه و ارتباط نظریه و الگو	دکتر سلطانی
۳	یکشنبه	۸-۱۰	نظریه نایتینگل و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه اورم و کاربرد آن در مراقبت های ویژه	دکتر مظهری
۴	یکشنبه	۸-۱۰	نظریه روی و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه عبدالله و کاربرد آن در مراقبت های ویژه	دکتر سلطانی
۵	یکشنبه	۸-۱۰	نظریه جانسون و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه نیومن و کاربرد آن در مراقبت های ویژه	دکتر مظهری
۶	یکشنبه	۸-۱۰	ظریه واتسون و کاربرد آن در مراقبت های ویژه نظریه راجرز و کاربرد آن در مراقبت های ویژه	دکتر سلطانی
۷	یکشنبه	۸-۱۰	الگوی سینرزی در مراقبت های ویژه	دکتر سلطانی
۸	یکشنبه	۸-۱۰	ریتم های بیولوژیک با تاکید بر خواب در مراقبت های ویژه	دکتر مظهری
۹	یکشنبه	۸-۱۰	مفهوم آسایش، درد و مراقبت های تسکینی در مراقبت های ویژه	دکتر حسینی
۱۰	یکشنبه	۸-۱۰	مفهوم مرگ و مراقبت های بیمار در حال احتضار	دکتر حسینی
۱۱	یکشنبه	۸-۱۰	مفهوم محرومیت و اضافه بار حسی در مراقبت های ویژه	دکتر مظهری
۱۲	یکشنبه	۸-۱۰	مفهوم استرس و کنترل آن در مراقبت های ویژه	دکتر مظهری